

Data: 14.12.2021

Dotyczy: [Rzeczpospolita](#)

POTWIERDZENIA SALD – DLACZEGO WARTO JE WYSYŁAĆ

Co to są potwierdzenia sald i w jakim celu są stosowane wskazuje trzeci rozdział ustawy o rachunkowości, dotyczący inwentaryzacji. Wysyłka potwierdzeń sald – obok spisu z natury i weryfikacji – jest jedną z metod inwentaryzacji, którą raz w roku jest zobowiązany przeprowadzić każdy przedsiębiorca prowadzący księgi rachunkowe.

Potwierdzenie sald kojarzy się przede wszystkim z potwierdzaniem sald należności. Jednak w rzeczywistości inwentaryzacja poprzez potwierdzenia sald obejmuje:

- stan środków na rachunkach bankowych;
- stan papierów wartościowych w formie zdematerializowanej;
- stan należności z tytułu dostaw i usług;
- stan udzielonych pożyczek;
- stan powierzonych kontrahentom własnych składników aktywów.

DOKUMENTACJA

W przypadku potwierdzania stanu środków pieniężnych na rachunkach bankowych uzgodnienie odbywa się na podstawie dokumentu otrzymanego z banku, który prowadzi dany rachunek. Podobnie odbywa się potwierdzanie stanów papierów wartościowych, które jednostka posiada w banku lub biurze maklerskim. Co do potwierdzeń sald należności, kojarzą się one z drukiem – zawierającym odcinek A i B – wysyłanym do kontrahenta. Przepisy bilansowe nie zawierają wzoru druku „potwierdzenie sald”. Wygląd takiego dokumentu zależy od wewnętrznych ustaleń jednostki. Podobnie wygląda proces potwierdzania stanu udzielonych pożyczek – to wierzyciel wysyła do swoich dłużników wypełniony druk. W przypadku potwierdzania stanu powierzonych kontrahentom własnych składników aktywów obowiązek inwentaryzacji spoczywa na obu stronach. Właściciel danych składników aktywów jest zobowiązany wysłać druk – potwierdzenie salda. Z drugiej strony użytkownik aktywów podczas przeprowadzania inwentaryzacji powinien objąć spisem składniki, które nie stanowią jego własności, a następnie przekazać te informacje właścicielowi.

Należy również zaznaczyć, że nie stosuje się metody potwierdzenia sald:

- do należności spornych i wątpliwych,
- do rozrachunków z tytułów publicznoprawnych

Rödl & Partner

- w odniesieniu do podmiotów nieprowadzących ksiąg rachunkowych (na przykład prowadzących podatkową księgę przychodów i rozchodów).

W tych przypadkach stosuje się metodę weryfikacji.

PROCEDURA I FORMA

Należy zawsze potwierdzić brak rozbieżności między saldem wierzyciela a saldem dłużnika. W przypadku rozbieżności między saldami należy powiadomić o tym wierzyciela. Warto również przedstawić, z czego wynikają owe rozbieżności, np. drukując zestawienia z systemu księgowego. Przykładowo różnice te mogą być spowodowane błędnym księgowaniem, brakującymi fakturami lub różnymi okresami ujęcia ich w księgach rachunkowych. Ustawa nie przewiduje „milczących” potwierdzeń sald. W związku z tym brak potwierdzenia salda przez dłużnika oznacza saldo niepotwierdzone. W takiej sytuacji należy zinwentaryzować należności drogą weryfikacji realnej wartości danego salda, czyli sprawdzenia poprawności salda należności wynikającego z ksiąg rachunkowych z odpowiednimi, dostępnymi dokumentami.

Przepisy bilansowe nic nie mówią na temat formy wysyłki potwierdzeń sald. Mogą być wysłane zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej. Trzeba zadbać o to, aby otrzymane informacje były wiarygodne. Należy zwrócić uwagę, aby adres e-mail nie budził wątpliwości co do tożsamości osoby potwierdzającej, a wiadomość z prośbą o potwierdzenia sald dotarła do upoważnionych osób.

TERMIN

Ustawa określa również termin i częstotliwość inwentaryzacji, która powinna być przeprowadzona co roku, w ostatni dzień roku obrotowego. Termin inwentaryzacji uważa się za dotrzymany, jeśli rozpoczęto go nie wcześniej niż trzy miesiące przed końcem roku obrotowego, a zakończono do 15. dnia kolejnego roku obrotowego. W praktyce można spotkać się z podmiotami, które korzystają z tej opcji i np. wysyłają potwierdzenia sald końcem października lub listopada. W przypadku potwierdzeń bankowych stany potwierdza się raczej na koniec roku.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Za inwentaryzację w jednostce odpowiedzialność ponosi kierownik jednostki. Potwierdzenia sald powinny być podpisane przez niego. Ustawa wspomina o potwierdzaniu swoich rozrachunków z odbiorcami – obowiązek ustalania stanu salda oraz wysyłka potwierdzeń sald spoczywają na wierzycielu. Wysyłka potwierdzenia salda do kontrahenta jest formą potwierdzenia, że uznaje on saldo, czyli kwotę wymagającą zapłaty. Jest to ważne z punktu widzenia postępowań sądowych mających na celu odzyskanie należności. Należy pamiętać o podpisaniu potwierdzenia salda przez właściwe osoby, ponieważ ma to znaczenie w przypadku przerwania biegu przedawnienia należności. Ustawa nie przewiduje występowania przez dłużnika z inicjatywą potwierdzania sald zobowiązań, ale też tego nie zabrania.

SALDA ZEROWE

Sald zerowych, co do zasady, się nie potwierdza. Jednak gdy jednostka posiada kontrahentów, z którymi w ciągu roku prowadziła wiele transakcji – co generuje wysokie obroty – zasadne jest potwierdzenie salda zerowego. Dzięki temu jednostka może potwierdzić, że w trakcie inwentaryzacji nie zostały pominięte żadne aktywa.

Anna Kalisz, biegły rewident, [w warszawskim biurze Rödl & Partner](#)

Rödl & Partner

Zdaniem autorki:

Potwierdzenia sald są bardzo dobrym narzędziem analitycznym do badania sytuacji finansowej danej jednostki. Przede wszystkim pozwalają uporządkować kwestie rozrachunków w jednostce poprzez ujawnienie pewnych nieprawidłowości.

Potwierdzenia pozwalają również zweryfikować aktualny stan aktywów i ich wartość, a to może mieć znaczenie dla prawidłowego ustalenia wyniku finansowego i pokazania realnej sytuacji majątkowej jednostki.

Potwierdzenie sald, oprócz faktur, uwzględnia również noty odsetkowe oraz kary umowne, a więc dostarcza informacji odnośnie rozrachunków uznanych przez kontrahenta. Jest to także forma monitu dla dłużników. Podpisane przez odpowiednią osobę i odesłane, może służyć wierzycielowi jako pomoc w postępowaniach sądowych. Potwierdzenia zewnętrzne, m.in. potwierdzenia sald należności, bankowe lub sporów sądowych, są jednym z istotnych dowodów badania używanych przez biegłych rewidentów przy badaniu sprawozdań finansowych. Wysyłka potwierdzeń sald należności dla wybranej próby przez biegłego rewidenta nie zwalnia jednak jednostki z obowiązku potwierdzenia sald we własnym imieniu.